

Een tweede Harry Mulish of Renate Dorrestein. Half Nederland droomt van een literaire carrière. Zo ook studenten aan de Universiteit Maastricht. De een wil graag beroemd worden met sciencefictionromans, de ander zoekt het succes in filmscripts. Ambities genoeg, nu nog publiceren. Zie pagina 8-9 (foto Philip Driessen)

Vertrekkende Evelyne de Leeuw trapt na **2**

Barbestorming studenten loopt uit de hand **3**

Veel flauwekul op studentensites **5**

Jos en Ad willen weg **5**

Kraken voor de lol **16**

Een vijfde van UM-studenten heeft literaire ambities

Iets meer dan 30 procent van de Maastrichtse studenten heeft schrijffambities die verder gaan dan de verplichte papers en eindschrijvingen. Het dagboek is populair, maar zo'n 20 procent wijdt zich aan het echte literaire werk en schrijft met enige regelmaat gedichten en korte verhalen. Een enkeling waagt zich zelfs aan een roman.

de of rechten. Maar voor de rest is de verdeling over de faculteiten redelijk gelijk. Ook zijn er nauwelijks verschillen in literaire ambitie tussen mannen en vrouwen, al kiezen vrouwen vaker voor het dagboek en een gedicht, terwijl de mannen zich meer aangetrokken voelen tot kortere verhalen. De UM-studenten hebben hun gevoel voor taal volgens eigen zeggen te danken aan het vele lezen, het oefenen en de lessen Nederlands op de middelbare school. Zo'n 20 procent van de ondervraagden schrijft omdat het leuk is, als hobby. Een iets kleinere groep tracht via deze weg meer greep op het leven te krijgen. Eén respondent wil straks met het literaire werk zijn brood verdienen. Van publicaties in literaire tijdschriften of de uitgifte van een boek is het nog niet gekomen. Wel heeft een kleine groep al journalistiek werk gepubliceerd.

Danielle Arets

Zie ook pagina 8 en 9

Studentenbond NSEM presenteert onderwijswensen 'Bachelor-mastermodel moet keuzevrijheid studenten vergroten'

Als de Universiteit Maastricht besluit om de bachelor-masterstructuur in te voeren, moet dat leiden tot een grotere keuzevrijheid voor studenten. Dat stelt studentenbond NSEM in een vorige week gepresenteerde nota. Terwijl verschillende faculteiten intern nog druk nadenken over de nieuwe opzet, is NSEM de eerste die met redelijk veruitgewerkte plannen naar buiten komt. Een brede academische vorming van drie jaar die niet beperkt blijft tot één enkel vakgebied, gevolgd door een specialisatiefase van minimaal twee jaar. Dat staat de Maastrichtse studenten te wachten als NSEM haar zin krijgt. Net als alle andere Nederlandse universiteiten onderzoekt de UM op dit moment de mogelijkheden om haar opleidingen zodanig vorm te geven dat ze beter vergelijkbaar worden met die in het buitenland. Dat kan door het zogenaamde Angelsaksische model: een algemene bachelor-opleiding van drie jaar, gevolgd door een specialisatie van één of twee jaar in de master-fase. NSEM wil dat studenten in die bachelorfase tweederde deel van hun tijd besteden aan hun hoofdvak (de major) en eenderde aan twee bijvakken (de minors). Een van die minors moet buiten de eigen faculteit gevolgd worden. Ook moet het mogelijk worden dat studenten hun hele bacheloropleiding sa-

menstellen uit louter minors. NSEM wil ook dat studenten op twee niveaus mee kunnen doen aan het non-residential college. Waar het echte college zich vooral richt op 'superstudenten' die extra hard willen werken, moet het alternatieve programma ook open staan voor studenten die er geen extra tijd in willen steken. Voorwaarde voor de NSEM-plannen is dat de verschillende faculteiten hun onderwijsperiodes op elkaar afstemmen. Dat is nu nog niet het geval waardoor studenten moeilijk blokken kunnen volgen bij andere opleidingen. Aan dat probleem wordt al enige tijd gewerkt. Een universiteitsbrede commissie die de mogelijkheden voor gelijkshakeling onderzoekt, komt volgende week met conclusies waar de decanen zich in januari over moeten uitspreken. Halverwege januari wil de UM ook een discussiedag voor studenten en medewerkers organiseren over de BAMA-structuur.

Het lijkt er op dat de invoering van de nieuwe structuur aan de UM niet voor september 2002 zal plaatsvinden. Oorspronkelijk zouden het non-residential college en de juridische faculteit volgende jaar september al van start moeten gaan, maar dat lijkt niet te lukken. NSEM vindt ook dat de invoering van de BAMA-structuur er toe moet leiden dat het onderscheid tussen universiteiten en hoger beroepsopleidingen verdwijnt. In de praktijk is dat onderscheid toch al te verwaarlozen, zo meent NSEM. In de toekomst zal een commissie van elke opleiding afzonderlijk moeten aangeven in hoeverre die op leidt voor het uitvoeren van een beroep of voor het doen van onderzoek. Dat betekent dat hbo-instellingen straks onderzoekopleidingen kunnen aanbieden en universiteiten beroepsopleidingen. De universiteiten zelf voelen daar weinig voor.

Jan Buevink

Eens of oneens?
"Roken in het bijzijn van anderen is asociaal: de hele UM rookvrij, schop rokers de straat op"
Reageren? Zie achterzijde van deze Observant

"Shit, wat is die zaal groot"

Janneke Velmans (links), lid van Koko's feestcommissie, vorige week tijdens het bandjesfestival Aen de Wannabe in de Platte Zaal (foto Philip Driessen)

Naam: Janneke Velmans
Roepnaam: Janneke
Geboren: 28 april 1980 in Tegelen
Nationaliteit: Nederlandse
Woonplaats: Maastricht
Religie: katholiek
Studie: derdejaars geneeskunde
Partner: Martijn
Vorige week: organiseerde zij namens Koko Aen de Wannabe, een bandjesfestival in de Platte Zaal

Maandag 4 december. Na gisteravond lekker te zijn verwend door die goede Sint, zit ik 's ochtends alweer om tien uur in Venlo bij de oogarts. Shit, nog steeds geen lenzen! Over vier maanden maar weer terugkomen.

Ik neem snel de trein, want ik moet om half twee kaartjes voorverkopen op de Hogeschool Maastricht. Ik baal ervan. Ik zit hier de hele middag terwijl ik nog niet één kaartje verkoop. De hbo-ers lopen niet warm voor Koko's Aen de Wannabe. Om vier uur moet ik nog even snel de BAS (brieven aan studentenhuizen) rondbrengen helemaal in Pottenberg. Nooit geweten dat hier ook studenten wonen!!! 's Avonds bij Koko nog wat eerstejaars leden gebeld voor hulp. Gelukkig zijn ze dit jaar heel actief, dus de helperslijst is al snel vol. Natuurlijk eindig ik de avond met een pilsje samen met wat andere commissiegenootjes.

Dinsdag. Om tien uur gaat mijn wekker. Zal ik naar mijn onderwijsgroep gaan of naar de kroeg? Na even twijfelen wordt het toch maar het laatste. We zijn met de hele commissie hard aan het fröbelen aan de versiering voor de Platte Zaal. We hebben al heel wat zeedieren gemaakt, natuurlijk niet te vergeten onze grote octopus die in het midden van de ruimte komt te hangen. Om half twee moet ik voorverkopen op de UNS 40 en hier loopt het redelijk goed. Als avondmaal snel even snacken

en om half acht gaan we met 'OC-feest' ons dagdraaiboek voor de laatste keer doornemen. Zal alles goed gaan, krijgen we de Platte Zaal leuk aangekleed, worden er nog veel kaartjes verkocht? Ik krijg al de kriebels ...

Woensdag. Om half negen gaat mijn wekker, want we verzamelen al om kwart over negen op de kroeg. Alles in het busje laden, op naar de Platte Zaal. Shit, wat is die groot. We kunnen meteen aan de slag met de honderd meter zwarte stof die we op de markt hebben gekocht. Langzaam verdwijnen de enorme palen die de zaal zo lelijk maken en wordt het ook steeds kleurrijker met alle visjes achter de glaswand. Om half zes leggen we een flinke bodem: boerenkool met worst. We zijn tot net iets voor half tien bezig met het bevestigen van landbouwplastic aan het plafond en dan, net voor we het feest gaan openen, krijg ik nog even de schrik. Onze commissaris Oboema blijft aan een dranghek haken en heeft een diepe snee in zijn hand. Wat moeten we zonder hem? Gelukkig krijgen we het goed verbonden en dan kan het feestje echt beginnen. Rond elf uur be-

gint het lekker vol te lopen en de kaartverkoop aan de deur gaat perfect. *No Avail* is een leuke band, *Dead Punk Society* is niet bepaald mijn smaak, maar krijgt toch wel wat mensen mee. Het kleine café is zeer gezellig; hier wordt meer feestmuziek gedraaid. Ik ben heel blij als om 01.20 uur de bandjes aftreden en het een echte swingparty wordt. Achter de bonnen (dit is mijn standplaats) feesten we lekker mee en als ik op de stoel ga staan, zie ik een zaal vol met swingende mensen. WOW. Om half vier kijk ik weer eens vanaf mijn stoel en het is nog steeds feest. Na vieren stroomt het langzaam leeg en om vijf uur moeten we de laatste dronken studenten de deur wijzen. Opruimen: vegen, dranghekken sjouwen en ga zo maar door. Om half acht beland ik in de Kokokroeg en wankel ik na één pilsje al een beetje. De Schröbeler maakt dit alleen maar erger. Heerlijk om dan om half tien lekker in je bedje te liggen.

Donderdag 7 december. Gek is dat: je gaat naar bed als het licht is en je wordt wakker als het alweer donker is. Wat een spierpijn heb ik. Om zeven uur nog even alle troep in de kroeg opruimen en dan de vraag: vergaderen en evalueren vanavond? Uiteindelijk besluiten we dat het beter is om dit een weekje uit te stellen en nog even lekker van het topfeestje na te genieten.

Aftrap; natrap

Ik heb dezer dagen een coach. Dat is een mevrouw die mij om de zoveel tijd eens overhoort. We bespreken bijvoorbeeld mijn reacties op de malle manier waarop ons gesticht geleid wordt. Die reacties waren terug te voeren op een soort Jezus Christus-syndroom: het misplaatste idee dat het bestrijden van onrechtvaardigheid en het oplossen van maatschappelijke problemen op mijn iele schouder tjes rust. Belachelijk.

Mijn coach heeft me iets belangrijks geleerd. De allereerste vragen die door je hoofd moeten spoken als gevoelens van woede (over bijvoorbeeld achterbaks gezanik en aftands management) door d'aadren beginnen te ruisen zijn de volgende: 'Wat heb IK eraan om me daarover op te vinden? Wat levert het me op, nu en later?'

Dat is heldere diagnostiek voor een fop-Jezus. Het is daarom dat ik jullie hier kan melden dat de rest van deze column er niet op gericht is om iets aan de kaak te stellen, maar eenvoudigweg om de 500 woorden van deze column te vullen. En als er dus iemand is die nkt dat deze schoen past, en hem zelfs wil trekken, het zij zo. Alle anderen: beschouw

dit stukje als infotainment.

Ik zit in het bestuur van een onderzoeksinstituut. Voor zo'n instituut bestaan regels. Die zijn ooit opgesteld door de eerste directeur; een erudiet en verstandig man. De regels stellen dat het beleid van het instituut getoetst moet worden door het bestuur. Die directeur dacht dat ik over dat beleid wel een mening zou hebben, vandaar dat bestuurslidmaatschap. De tweede directeur van het instituut was een chaoot, die - toegegeven: vaak door omstandigheden van domheid en apathie elders in het gesticht - bestuur en raad meestal post-hoc van het door hem ingestelde beleid op de hoogte stelde. Onhandig, maar tja. De derde directeur van het instituut is een machtswellusteling. Hij was de enige beschikbare professor op het moment dat de tweede directeur vertrok, dus wij waren allang blij dat hij, groots, 'directeur ad interim' wilde worden. Hij nam na zijn aantreden voortvarend de bezem ter hand. Een nieuwe beheerder stopte papierbergen in hangmappen en begon te beheren. Op een dag verzon ik dat het misschien aardig was om, als lid van het bestuur, door onze

directeur over het reilen en zeilen van de tent geïnformeerd te worden. Ik vervoegde mij ten burele. Wij spraken over divisies en zo. Toen zei de directeur: "Och, by the by, we hebben besloten om het bestuur op te heffen. Het is een stuk makkelijker als ik het beleid gewoon zelf maak."

Morgen staat in mijn agenda genoteerd: '11:00 - 13:00 Bestuur Instituut'. Dank zij de efficiency van het instituutsbeheer zijn die vergaderingen namelijk al een jaar in het voren vastgelegd. Het hoeft niet meer. Een machtswellusteling bepaalt zonder enige vorm van verdere toetsing (behalve misschien langs het informele poldermodeloverleg in de wandelgangen) het beleid.

'Wat heb IK eraan om me daarover op te vinden? Wat levert het me op, nu en later?' Niks. Laat het stalinisme vooral woekeren.

Evelyne de Leeuw,
 universitair docent vakgroep
 gezondheidsvoorlichting,
 hoogleraar Public Health, Syddansk
 Universitet

COLOFON

Onafhankelijk weekblad van de Universiteit Maastricht uitgegeven door de Stichting Observant.

Redactieadres
 Keizer Karelplein 10
 (begane grond)
 Postbus 616
 6200 MD Maastricht
 Tel: 043-3883174
 Fax: 043-3884889
 E-mail: redactie@obs.unimaas.nl

Stichtingsbestuur
 Fons Coomans, Tes Gybels

Redactieraad
 Herco Fontein, Gerard Hensen, Michel Janssen, Marietje Kardaun, Rob Klaassen, Woody van Olffen, Maurice Olivers

Redactie
 Riki Janssen (hoofdredacteur) 3883280
 Wammes Bos 3883128
 Jan Buevink 3883125
 Marieke de Wit 3883471
 Maurice Timmermans 3882536

Beheerder
 Marlies In de Braekt 3883174

Redactie-assistent
 Gerald Bouwels 3883174

Aan dit nummer werkten verder mee:
 Danielle Arets, Thijs Adriaans, Tons van den Bosch, Rutger Hondelink, Frank van Hoorn, Maartje Krabbe, Roel Willems

Fotografie
 Philip Driessen

Opmaak
 Simone Golob

Basisontwerp
 Bruno Setola, Rotterdam

Vertaling
 WorldNeth

Druk
 Em. de Jong b.v., Baarle Nassau

Mededelingen
 Voor het inleveren van mededelingen zie aanhef op mededelingenpagina

Advertenties
 Marlies In de Braekt
 Tarieven op aanvraag verkrijgbaar (Voor Paartjes zie info bij Paartjes)

Abonnementen
 Leden van de universitaire gemeenschap ontvangen het blad gratis. Afgestudeerden en andere belangstellenden kunnen zich abonneren voor f45,- per jaar

HOP
 Observant is aangesloten bij het Hoger Onderwijs Persbureau

© Stichting Observant
 Niets uit deze uitgave mag zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de hoofdredacteur geheel of gedeeltelijk worden overgenomen

Twee KNAW-fellows voor UM

Zevenendertig jonge onderzoekers kunnen volgend jaar aan het werk met geld van de academie van wetenschappen KNAW. Twee van hen zijn verbonden aan de Universiteit Maastricht. Het gaat om dr. M. Spreen van de vakgroep methodologie en statistiek van gezondheidswetenschappen, en dr. K. Vink van medische microbiologie. De 37 onderzoekers krijgen geld uit het zogeheten 'programma academie-onderzoekers' van de KNAW. Dat is vijftien jaar geleden opgezet om te voorkomen dat talentvolle onderzoekers

zonder vaste baan aan een universiteit voor de wetenschap verloren gaan.

Dat gevaar bestaat nog steeds. Toch heeft dit programma waarschijnlijk zijn langste tijd gehad. De KNAW vindt dat het overlapt met de 'Vernieuwingsimpuls' van minister Hermans. Ook dat is een fonds waaruit jonge onderzoekers geld kunnen krijgen. Onlangs werd slechts één aanvraag van de UM, die van sociaal psycholoog David De Cremer, gehonoreerd.

De KNAW koos de 37 nieuwe postdocs uit negentig aanvragen. Vrouwen had-

den dit jaar minder succes dan mannen. Van de aanvragers was 27 procent vrouw, van de gehonoreerden 22 procent. De selectie voor de Vernieuwingsimpuls, eerder dit najaar, viel nog veel slechter uit voor vrouwen. Minder dan 10 procent was vrouw.

De 37 gelukkigen kunnen drie jaar aan de slag. Die termijn kan, als alles goed gaat, met twee jaar verlengd worden. Met de nieuwe lichting meegerekend zullen er komend jaar zo'n tweehonderd academie-onderzoekers aan de universiteit werken. (HOP/RJ)

Nieuwe sigarettenfilter scheelt vijfduizend doden per jaar

De Universiteit van Wageningen heeft een sigarettenfilter ontwikkeld die gemiddeld vijf keer zoveel teer en andere kankerverwekkende stoffen tegenhoudt dan het oude type. De Maastrichtse onderzoeker G. Swaen berekende dat deze ontdekking vijfduizend sterfgevallen per jaar kan schelen. Schept dat geen vals gevoel van veiligheid?

"Roken blijft levensgevaarlijk", benadrukt epidemioloog G. Swaen, die in een later stadium bij het Wageningse onderzoek is betrokken. "Het valt niet mee om iets ongezoners te doen. De levensverwachting daalt met zeven jaar. Eén op de vijf rokers sterft vroegtijdig aan de gevolgen ervan, en dat zijn twintigduizend mensen per jaar in Nederland. Deze filter bewerkstelligt dat

roken iets minder levensgevaarlijk wordt. Ik denk hierbij aan hartpatiënten en mensen met longkanker die moeite hebben met stoppen."

De UM-er zou het betreuren als de filter een vals gevoel van veiligheid wekt, en mensen aanzet tot roken. Uit een peiling van de Volkskrant bleek evenwel dat 8 procent van de respondenten geneigd was om nu een sigaret op te steken. Op dit punt werd de Maastrichtse onderzoeker in het tv-programma *Barend & Witteman*, waar hij woensdag te gast was, stevig aangepakt.

Swaen verdedigt zich aan de hand van een vergelijking. "Toen men autorijden minder gevaarlijk maakte door de introductie van de autogordel en de airbag, groeide de angst dat mensen nu

harder gingen rijden, en er meer slachtoffers in het verkeer zouden vallen. Nee dus."

Wel verwacht hij, omdat de nieuwe filter ook meer nicotine weert, dat mensen meer gaan roken. Maar desondanks, zo blijkt uit de literatuur, is er sprake van een positief effect op de volksgezondheid, aldus Swaen.

Iets minder dan eenderde van de Nederlandse bevolking steekt geregeld een sigaret op. Ondanks alle voorlichting blijft dat aantal door de jaren heen gelijk. Wel roken naar verhouding steeds meer jongeren en vrouwen. Doodsoorzaak nummer één onder rokers zijn hart- en vaatziekten, op de tweede plaats staan de longaandoeningen. (MT)

Grote schade na braspartij

Schade aan de bar, de tap en de koe-ling. Veel kapot glas en van de muur gesloopte verenigingsattributen. Een gebroken pols en verrekte spier. Tijdens een zogenaamde barbestorming bij Amphitryon, vereniging voor studenten van de Hoge Hotelschool, werd vorige week dinsdag voor naar schatting veertien duizend gulden schade aangericht.

Bij een barbestorming valt de ene vereniging de bar van een ander binnen en probeert die te veroveren door te 'brassen': aan elkaars jasje trekken tot er één op de grond valt. De inval wordt van te voren gepland en er is een reglement waar de deelnemers zich aan moeten houden. Na afloop wordt samen een biertje gedronken.

Bij de inval van de Leeuwardse vereniging *lo Vivat* bij Amphitryon dinsdag, liep het anders. Barbara Becking, voorzitter van de Maastrichtse vereniging: "lo Vivat was met een enorme groep van 125 man. Toen ze binnen waren konden we ze niet meer in de hand houden. Volgens de regels moeten ze luisteren naar onze ordedienst, maar dat gebeurde niet. Uiteindelijk hebben we de politie gebeld."

De politie ontruimde de bar en stuurde de Leeuwardse studenten met de bus naar huis. Amphitryon wil de schade verhalen op *lo Vivat* en heeft de betrekkingen voor een jaar bevroren.

Marloes den Otter, bestuurslid van *lo Vivat*, betreurt dat. Volgens haar is de bestorming niet echt uit de hand gelopen, maar was er sprake van een misverstand over de regels. "Een deel van de traditie is dat je trofeeën mee naar huis neemt, zoals disputattributen." (Mdw)

Lerarenopleiding UM

Het Maastrichtse Expertise Centrum Actief Leren maakt plannen voor een eerstegraads lerarenopleiding aan de Universiteit Maastricht. Directeur dr. P. Bouhuijs hoopt dat de eerste studenten in 2003 kunnen beginnen.

De nieuwe opleiding moet een oplossing bieden voor het lerarentekort in de regio. Omdat het erg moeilijk is om goede leerkrachten te vinden, maken middelbare scholen steeds vaker gebruik van de zogenaamde vak-instromers: mensen die wel over vakinhoudelijke kennis beschikken maar niet over didactische vaardigheden.

De kennis om hen bij te scholen, heeft Bouhuijs wel in huis -de UM verzorgt al jaren een eenjarig programma voor HBO-docenten-, de formele bevoegdheid echter niet. Die komt pas op zijn vroegst bij de start van de nieuwe opleiding. Om in de tussentijd iets te doen voor de scholen in de regio is Bouhuijs in overleg met andere universiteiten die wel over die bevoegdheid beschikken. Hij wil eventueel onder hun vlag in Maastricht een programma voor vak-instromers van de grond krijgen. Bouhuijs verwacht dat over een jaar de eersten kunnen beginnen. (JB)

Basisbeurs omhoog

Drie extra biertjes of drie extra broden. Dat kunnen studenten vanaf 1 januari per maand kopen door een minimale verhoging van de basisbeurs. Er komt net iets meer dan negen gulden per maand bij. De basisbeurs voor uitwonenden komt daarmee op 444 gulden. Wie nog thuis woont, vangt 144 gulden.

In totaal gaan studenten er komend jaar 108 gulden op vooruit. Dat lijkt misschien heel wat, maar eerder besloot minister Hermans ook het collegegeld te verhogen met 56 gulden. Daardoor houden studenten na september 2001, als het nieuwe collegejaar is begonnen, van de verhoging nog maar 4 gulden 50 per maand over. Vorig jaar ging het bedrag van de basisbeurs voor het eerst omhoog, nadat het jarenlang vanwege bezuinigingen was 'bevroren'. (HOP)

Feest van 1 miljoen

Het feest ter gelegenheid van het 25-jarig bestaan van de Universiteit Maastricht, gaat 1 miljoen gulden kosten. Vorige week woensdag maakten het college van bestuur en studium generale het lustrumprogramma bekend.

De meeste activiteiten zijn in de week van 4 tot 9 juni. Op het terrein van de Tongersestraat 53 komen verschillende theatertenten met voorstellingen voor volwassenen en kinderen. De meeste zijn gratis toegankelijk. Ook Maastrichtenaars zijn van harte welkom, zegt dr. K. Dittrich, voorzitter van het college van bestuur. Om iets terug te doen "voor hun gastvrijheid en steun de afgelopen 25 jaar". Speciaal voor het lustrum is een tekening gemaakt waarop personificaties van de stad en de universiteit elkaar vasthouden en dansen. Verder zijn er activiteiten voor meer (oud-) medewerkers, (oud-) studenten en medewerkers van het Limburgs Universitair Centrum in Diepenbeek. De week wordt op 9 juni afgesloten met een concert van de Limburgse band Rowwen Hèze op het Vrijthof.

Tijdens de dies-viering op vrijdag 12 januari worden drie eredoctoraten uitgereikt, waaronder één aan de grondlegger van het probleemgestuurd onderwijs, prof. H. Barrows. (Mdw)

Tijdelijk minder dierproeven aan UM

De Nederlandse universiteiten hebben vorig jaar 276.000 dierproeven uitgevoerd. Dat is bijna 14 procent meer dan het jaar daarvoor. Aan de Universiteit Maastricht daarentegen is het aantal proeven met een vijfde gedaald. Dat staat in het jaarlijks verslag van de Keuringsdienst van Waren.

In 1999 werden er aan de Universiteit Maastricht zo'n 7500 dierproeven gedaan. Een daling van 18 procent ten opzichte van 1998. Deze teruggang is

niet het gevolg van het huidige UM-beleid om het aantal proefdieren te beperken. De oorzaak moet volgens hoofd A. van den Bogaard van de centrale proefdiervoorzieningen van de UM, gezocht worden in de overschakeling van de rat als proefdier naar de transgene muis. "We liepen gewoon achter. De overgang vereist aanpassing van de apparatuur." Andere universiteiten hebben volgens Van den Bogaard de overstap naar muizen al eerder ge-

maakt. "Naar verhouding werkten we in 1998 nog weinig met genetisch gemodificeerde dieren."

Van den Bogaard zegt dat in 2000 de daling aan de UM niet heeft doorgezet, maar dat ook aan de UM nu een duidelijke stijging wordt waargenomen. "Wij doen weer helemaal mee, mede door de komst van de nieuwe hoogleraar moleculaire genetica."

In heel Nederland werden in 1999 zo'n 723.000 dierproeven uitgevoerd. Behal-

ve door universiteiten gebeurde dat ook door bijvoorbeeld ziekenhuizen en het bedrijfsleven. Na jaren van daling stijgt het aantal dierproeven nu weer. In 1999 werden 7 procent meer proeven gedaan dan in 1998. De huidige aantallen staan overigens nog steeds in geen verhouding tot die van 1978, het eerste jaar dat de proeven werden geregistreerd. Toen werden er maar liefst anderhalf miljoen proeven uitgevoerd. (HOP/JB, foto Philip Driessen)

In memoriam Jo Wierts

Vanochtend werden we opgeschrikt door het bericht dat Jo Wierts zaterdag 9 december plotseling is overleden.

Jo kwam op 15 november 1987 als diervorzorger in tijdelijke dienst bij de vakgroep humane biologie. Bij zijn sollicitatie ontmoette ik een man die vooral zijn hart volgt. Als technisch tekenaar had hij weliswaar een vaste aanstelling, maar hij verkoos de onzekerheid van een tijdelijke baan omdat hij toch liever met dieren wilde werken. Daarom had hij een cursus gevolgd om laboratoriumdieren te mogen verzorgen en dat maakte hem -gemotiveerd als hij was- bij uitstek geschikt voor de baan die toen beschikbaar kwam.

Aanvankelijk was Jo gedetacheerd bij de dienst centrale proefdiervoorzieningen, waar hij betrokken was bij een groot aantal dierstudies naar de invloed van voeding op hart- en vaatziekten. Hij ontwikkelde zich daar van een betrouwbare diervorzorger tot een vaardig biotechnisch laborant, die lastige operaties niet alleen zelf uitvoerde maar ook anderen aanleerde. Toen hij daarnaast ook steeds meer bij humane studies ging assisteren, kreeg hij binnen de vakgroep humane biologie zijn werkplek.

Bijna vier jaar geleden moest Jo ten gevolge van nierproblemen een paar stapjes terug doen. Hopend op een transplantatienier bleef hij echter zo goed mogelijk meedraaien, ook al moest hij keer op keer tijdelijk afhaken. Voor Jo zijn dat geen gemakkelijke jaren geweest. Aan die periode tussen hoop en vrees is nu abrupt een einde gekomen.

Wij denken met genegenheid aan Jo terug en wensen zijn vrouw en kinderen veel kracht toe om met dit onverwachte verlies verder te kunnen leven.

Namens de vakgroep humane biologie,
Gerard Hornstra

Namens enkele relaties zijn wij op zoek naar net afgestudeerde

Fiscalisten

die geïnteresseerd zijn om verder opgeleid te worden tot Belastingadviseur bij een middelgroot Accountants- en Belastingadviesbureau.

Bel of schrijf naar onderstaand bureau t.a.v. L.J.A. van Moorst, Postbus 1637, 6201 BP Maastricht. Telefoon nr. 043-3566363.

Claassen, Moolenbeek & Partners

Bedrijfskundig- en bancair advies

* ANNO 1983 *

Eindhoven Alkmaar Arnhem Breda Den Bosch Gouda Groningen Heerenveen Hengelo Hoogeveen Maastricht Nijmegen Rotterdam Tiel Tilburg Utrecht Venlo Zutphen

interum

Wij groeien uit ons jasje!

Per 11/12/2000 verhuizen wij naar de Tongersestraat 22 A te Maastricht.

Onze telefoonnummers blijven 043- 3882688/3882675.

SQUASH CENTRUM

Brusselsestraat 74a
6211 PG Maastricht
Tel. (043) 3216387

Erik van Pluijm

Elke student of scholier krijgt een geweldige korting

Door inlevering van je collegekaart of OV-kaart, kun je voor de volgende prijzen SQUASHEN:

- vóór 18.00 uur: f9,- per persoon per 45 min.
- ná 18.00 uur: f12,50 per persoon per 45 min.

Deze prijzen zijn incl. rackethuur

SQUASH

de sport voor jóu

Bel voor het boeken van een squashbaan: 3216387

academisch ziekenhuis Maastricht

academisch ziekenhuis
Maastricht

azm

De afdeling Radiologie is op korte termijn op zoek naar enige

oproepkrachten (m/v) typekamer radiologie

vacaturenummer: 2000.05319

De functie:

De werkzaamheden bestaan uit het onder tijdsdruk, in correct Nederlands typen, vormgeven en verzenden van onderzoeksuitslagen. Verder controleert de medewerker of de in het ZIS (Ziekenhuisinformatiesysteem) ingevoerde gegevens van de aanvrager en de codering van de verrichtingen juist zijn.

Functie-eisen:

Wij verwachten van je dat je beschikt over goede typevaardigheden en kennis hebt van medische terminologie.

Arbeidsvoorwaarden:

Het RRAZ (CAO-Academische Ziekenhuizen) is op deze functie van toepassing. Werktijden kunnen in overleg worden vastgesteld.

Informatie:

Voor nadere informatie kun je contact opnemen met mevrouw M. den Hartog, unithoofd laborant, telefoonnummer 043 - 387 49 37 of de heer M. van Florop, unithoofd laborant, telefoonnummer 043 - 387 49 20.

Sollicitaties:

Schriftelijke sollicitaties dienen met vermelding van het vacaturenummer, zowel op brief als envelop, vóór 28 december as. gericht te worden aan het academisch ziekenhuis Maastricht, t.a.v. P.J.A. Wijnen, P&O-consulent Eenheid Beeldvorming, Postbus 5800, 6202 AZ Maastricht.

InterMediCare
Taaladvies
Limburgse Ziekenhuizen
Tel. 0475-577557
Internet: www.pzfimburg.nl

Het academisch ziekenhuis Maastricht maakt gebruik van de diensten van InterMediCare. InterMediCare is één van de arbeidsmarktprojecten van de Provinciale Zorgfederatie Limburg.

Buitenland-beurzen voor (bijna) afgestudeerden

Wil je voor studie of onderzoek naar het buitenland?
De volgende beurzen maken deze uitdaging mogelijk!

Talentenprogramma: voor studenten met uitstekende studieresultaten

Een jaar lang verder studeren of onderzoek doen in Europa of een aantal andere landen aan een instelling van je eigen keuze. Sluitingsdatum: 1 maart 2001

VSBeurzen: voor studie of onderzoek in het buitenland

Na je afstuderen kun je met een VSBeurs 3 tot 24 maanden in alle landen van de wereld een vervolgstudie of onderzoek doen (mits je onderwijsinstelling een overeenkomst met het VSBeurzen heeft). Sluitingsdatum: 1 maart 2001

Cultureel verdrag - beurs:

studie of onderzoek in landen waarmee Nederland een verdrag heeft gesloten. Voor afgestudeerden en bijna-afgestudeerden zijn er mogelijkheden om in vele landen te studeren of onderzoek te doen. De mogelijkheden en voorwaarden verschillen per land. Sluitingsdata: verschillen per land

Europees Universitair Instituut: voor internationale promotie

Aan het Europees Universitair Instituut in Florence, Italië, kun je promoveren op het gebied van geschiedenis en cultuur, economie, rechten en politieke en sociale wetenschappen. Er zijn ook eenjarige LL.M opleidingen. Sluitingsdatum: 31 januari 2001

Europa College: voor tweetalige Europese studies

Heb je een bul op het gebied van economie, rechten, bestuurskunde, politieke wetenschappen of human resources development? Geef je kennis een Europese dimensie met een postdoctorale cursus aan het Europa College in Brussel of Warschau. Sluitingsdatum: 31 januari 2001

NAVO - beurzen: voor onderzoek op het gebied van NAVO - thema's

Ben je afgestudeerd aan een Nederlandse universiteit en wil je onderzoek doen in een van de andere lidstaten van de NAVO? Met een NAVO-beurs kun je onderzoek doen op één van de specifieke aandachtsgebieden die jaarlijks worden vastgesteld. Sluitingsdatum: 31 december 2000

Instituut voor Europese Geschiedenis: voor historisch onderzoek

Literatuur- en archiefonderzoek in Mainz, Duitsland, voor promovendi en reeds gepromoveerden in de geschiedenis, kerkgeschiedenis en theologie. Sluitingsdatum: doorlopend, uiterlijk 3 maanden voor vertrek

Wil je voor het academisch jaar 2001-2002 in aanmerking komen voor een van deze beurzen?
Ga dan naar het bureau buitenland of contactpunt internationalisering van je eigen instelling.

Of neem contact op met de Nuffic: (070) 42 60 200 of e-mail: nuffic@nuffic.nl

Kijk voor meer informatie over studeren in het buitenland op www.wilweg.nl

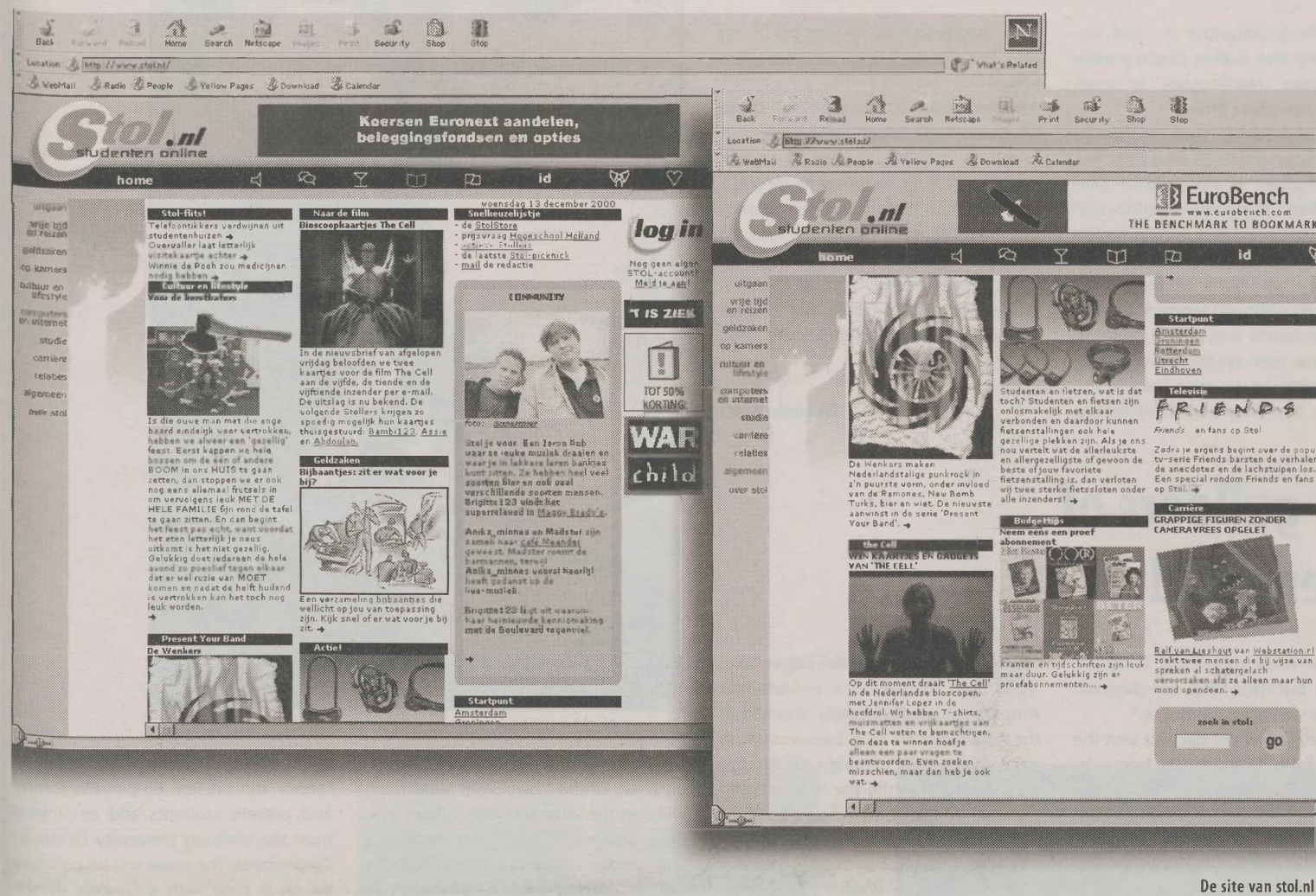

Nuffic
Nederlandse organisatie voor internationale samenwerking in het hoger onderwijs

www.nuffic.nl

Studentensites: van redactie naar interactie

"Niet alles is studentikoze flauwekul"

De site van stol.nl

Een toekomstdroom: "Je loopt rond in Salamanca, Parijs of Amsterdam en zoekt iets leuks. Paniek? Nee, je pakt gewoon je waptelfoon en logt in op Etnoka.nl. In de rubriek 'uitgaan' kun je kiezen uit een rokerig café waar je tot diep in de nacht naar topjazz kunt luisteren, een classy disco of een rustige kroeg waar bijzonder streekbier wordt getapt."

Pieter Mijnsen ziet het al voor zich. Hij is 'country manager' van Etnoka.nl, een bedrijf met vertakkingen in Frankrijk, Spanje en binnenkort Italië. Dat wil studenten straks allerhande tips bieden. "Het leuke is dat die informatie door studenten zelf geleverd wordt. Alles wat besproken wordt - van uitgaan tot studie, van films tot recepten - is een persoonlijke mening. Het zijn geen gladder reclamepraatjes."

Etnoka staat niet op zichzelf. Interactiviteit, de gedachte dat de bezoekers de inhoud van de site bepalen, is het kenmerk van een nieuwe generatie interactieve sites. Ook studentensites doen mee aan die trend. Niet alleen Etnoka, ook Stol.nl en Studenten.net presenteren zich als een open platform waar iedereen zijn zegje kan doen.

De interactieve sites maken gebruik van de mogelijkheden die internet biedt. In de 'oude' media (kranten, tijdschriften, televisie) draait het nog om éénrichtingsverkeer. Een aantal uitverkorenen vult columns, schrijft boeken, maakt films en domineert het publieke debat. Maar internet heeft, zo wil men laten geloven, een einde gemaakt aan deze cultuur.

Het kernwoord van de traditionele media was 'redactie', het zorgvuldig selecteren van informatie op kwaliteit. Dat heeft nu plaats gemaakt voor 'interactie', vanuit de gedachte dat alles interessant kan zijn. Maar is alles interessant?

Noodles

Etnoka.nl leunt het meest op de bijdragen van studenten en is derhalve de meest volwaardige community. Je kunt

Alles wat studenten voor studenten schrijven, is interessant. Dat is de gedachte achter veel studentensites. Bezoekers die zoeken naar nuttige informatie moeten daardoor hun weg vinden door een oerwoud aan studentikoze rimram.

zien wie nog meer online is en met anderen communiceren. Vrijwel alle rubrieken worden gevuld door studenten. De redactie houdt zich op de achtergrond. Met het schrijven van stukjes kun je punten verdienen, waarmee je voor cd's kunt sparen. Wie het leukste artikelje schrijft, kan een iMac winnen. Ook Stol.nl presenteert zich uitdrukkelijk als een community. Met het schrijven van bijdragen zijn 'stollars' te verdienen, die inwisselbaar zijn voor Noodles, cd's en posters. Voor het nieuws worden andere bronnen gebruikt. Zo staan er een stuk uit de Telegraaf over de gevaren van curry en een artikel van ABC-News over dronken Duitsers die per ongeluk het vliegtuig naar Moskou namen.

Op Studenten.net is de bijdrage van studenten aan de site het meest beperkt. Ze kunnen links doorsturen en foto's met bijschrift laten plaatsen. Verder wordt de site gevuld door de redactie, bijvoorbeeld met artikelen over solliciteren en het Groninger cabaretfestival.

Toch noemt Heinrich Naumann van Studenten.net ook zijn site een community. "Omdat de site representatief is voor de Nederlandse studentenbevolking", verklaart hij. "Begin 2001 starten we met sub-communities, een soort digitale studieverenigingen. Daar zijn stu-

denten zelf verantwoordelijk voor de inhoud."

Flauw

Wie alle ingezonden informatie relevant laat zijn, neemt risico's. Want vinden de bezoekers van de site hun weg nog wel in die stortvloed van studentikoze schrijfsels? Johan Mol van Stol ziet het probleem niet. "De belangrijkste taak van onze redactie is om de community goed te runnen. De content moet van studenten zelf komen. Als die de normale normen in acht nemen, is er voor de redactie geen reden om in te grijpen."

Dat de site daardoor nogal veel flauwekul bevat, vindt Mol niet erg. "Een groot deel van de site is inderdaad flauw", geeft hij toe. "Maar niet alles heeft die studentikoze ondertoon. Er zijn ook serieuze bijdragen over zinloos geweld en kamers huren."

"Het is juist de informatie die studenten met elkaar kunnen delen die het geheel interessant maakt", zegt ook Mijnsen van Etnoka. Hij hoopt op een sneeuwbal effect: als Etnoka bekend wordt, willen meer studenten er informatie op kwijt en neemt de kwaliteit toe. Nu al zijn er op de site veertig scripties en werkstukken te vinden. Als dat aantal groeit, kan er een mooie da-

tabase ontstaan, ook al filtert de site de slechte werkstukken er niet uit.

Zover is het nog niet, ook niet op de twee andere sites. Van bedenkelijk niveau zijn bijvoorbeeld de 'nuttige' tips van de drie sites. Zo leren de budgettips van Stol.nl dat iemand geld kan besparen door zoveel mogelijk met huisgenoten te eten: "Dat is goedkoper en gezelliger."

Wie op kamerjacht is, heeft op de sites weinig te zoeken. Op Stol.nl staan 48 berichten in de Kamerruilbeurs, maar daarvan is er niet één bericht waarin een kamer wordt aangeboden. Bij Studenten.net leidt de link 'kamers' de bezoeker naar een lege pagina. Bij Etnoka is het al niet veel beter.

Erg bruikbaar is het dus allemaal niet. Maar volgens Heinrich Naumann van Studenten.net is dat nu eenmaal inherent aan het studentenleven. "Op onze sub-communities zal een andere toon aangeslagen worden. Er komt een duidelijke scheiding tussen fun en function."

Opblaasbanaan

Het is maar wat je 'fun' noemt. Op Studenten.net staat in het foto-archief een student die een grote opblaasbanaan in iemands kont probeert te rammen. Op Etnoka.nl staan veel foto's van feestende (dronken) studenten. Ook over seks valt veel te lezen. Het oproepje op Studenten.net leert me dat MRTN op zoek is naar: "Echte jongens met een flinke *** voor een spannende date!" In de Etnoka-forums is veel te lezen over verenigingen en ontgroeningen ("sjaarzen/nullen/foeten/piemels").

Toch valt er op de studentensites af en toe iets leuks te lezen dat de 'serieuze' pers niet haalt. De interactie kan iets moois opleveren. Maar de bezoeker van de site zal zelf als redacteur moeten optreden.

HOP, Geraldine Prud'homme

Beste Wammes,

Het moet er maar uit. De laatste zoveel brieven zijn niet echt door onszelf geschreven. Door wie dan wel? In willekeurige volgorde: de wielrenner Edward S., S. Olivier, koopman in ruste, Rens K., tegenwoordig in olie, de welbekende sneldichter Ad van I., Appie L. directiesecretaresse, en Karl D., CEO. Sommigen betaalden er graag voor, anderen wilden geld of goederen. Wij hebben alles gehonoreerd. Wat moesten we anders? Desperaat waren we. Wij hadden immers alles al geschreven over: leven, liefde, wanhoop, cafés, jeugd, voortplanting, wormen, hangezang, verlaten, het grote zwalmen, het dunne genot. En ook nog over het Centrale Gezag. Bedankt zijn ze, onze gastschrijvers. Maar zijn wij daarmee klaar? We weten het niet, maar op is het wel. De laatste vierhonderd woorden om het uit te leggen.

In de eerste plaats: heeft het wat geholpen? Het Centrale Gezag is nederig geworden; dat blijkt uit d'r lui hun eigen brieven. Maar is dat nu winst? Wij stemmen van wel. Daar staat echter tegenover dat Georges zijn Klok twee keer verkocht heeft: een keer aan Fien die er een Vlaams Filmfestival in gaat organiseren, en een maal een tweede maal. De Roeje Piejer heeft daarop na "een rijk en welbesteed leven" de Heilige Maagd Maria die hij nog van Meerssen kende, een definitief aanbod gedaan terwijl Rika, Afgewezene, tot Haar bidt in Kievarie. Deden we het overigens wel om te helpen? Of was het louter ijdelheid, de wil om gelezen te worden?

In de tweede plaats, de lezertjes! We kennen ze allen persoonlijk, en het viel vaak niet mee. Sommigen hielden bij de weemoed en de melancholie van lang vervlogen tijden, anderen grijsden bij de vileine ontleding van de strapatzen van de integrale managers. Geen moment hebben wij dan ook geloof gehecht aan jouw insinuatie als zou uit de tot nu toe angstvallig geheim gehouden resultaten van de enquête onder Observantlezers blijken dat wij niet populair genoeg zijn. Allen deden er hun voordeel mee, op verjaardagspartijen, promoties en jubilees. Zij zijn ons veel drank verschuldigd. Ten derde, de wetenschap. Daar kunnen we kort over zijn.

In de vierde plaats, Arie K.. Wij hebben 'm maar niet gevraagd. Wie eigenlijk wel? Voorts jijzelf, Wammes. Jij bent natuurlijk niet zo bekend bij iedereen. Dus belde je ons, steevast na voorinzing van onze brief, voor het laatste nieuws. Wij begrepen dat wel; de afwas gaat voor de carrière. Je kunt voortaan gerust blijven belen; wij, en velen met ons, zullen je altijd alles vertellen. Bijvoorbeeld over de geslachtsgemeenschap, en dat je met tenminste drie keer ervan per week het risico van een hartaanval met 50 procent omlaag brengt. Omarm de hoofdredacties dus van ons.

Wat gaan wijzelf nu doen? Even rust, pas op de plaats. Ieder op zijn eigen plaats, wel te verstaan, weer aandacht voor de geliefde, op tijd thuis! Met J.C. Bloem: "Teneinde is dit wellicht nog het meest/te kunnen zeggen/het is even tussen twee stilten/luid geweest".

Laat gauw wat van je horen

Groeten

Ad en Jos

One in every five Maastricht students has literary ambitions

A little more than 30 percent of the Maastricht students has writing ambitions that go beyond the compulsory papers and final theses. Diaries are popular, but approximately 20 percent devote themselves to real literary work, writing poems or short stories with some frequency. A few even venture to write a novel.

This was the result of a survey held by *Observant* recently among 250 students of the Universiteit Maastricht. This means that Maastricht students are more fervent writers than the average Dutch person. According to the NIPO agency, who researched the na-

tional writing behaviour in 1998, approximately one million Dutch people write stories, monologues or even books in their spare time.

The Arts and Culture students take to the pen more often (68 percent) than their colleagues at Medicine or Law. Other than that, the distribution throughout the faculties is quite similar. There are also hardly any differences in the literary ambitions between men and women, although women do tend to choose diaries and poetry more often, whereas men are more inclined towards writing short stories. The UM students say that they owe their feeling

for language to reading a lot, practising and the Dutch lessons at secondary school.

Approximately 20 percent of those who were interviewed write because it is fun, as a hobby. A slightly smaller group uses it as an attempt to get a better grip on their lives. One respondent wants to earn his living from his literary activities in the future. There have not yet been any publications in literary journals or books. But a small group has already had their journalistic work published.

Danielle Arets

Fourteen thousand guilders of damage after student raid

Damage to the bar, the tap and the cooling system. A lot of broken glass and fraternity attributes torn from the wall. A broken wrist and a pulled muscle. After a so-called bar raid at Amphitryon, the fraternity for students at the School for Hotel Management in Maastricht, last Tuesday, damage was estimated at fourteen thousand guilders.

In a bar raid, one fraternity forces its way into the other's bar and tries to conquer it by pulling at opponents' jackets until one falls to the ground. The raid is planned beforehand and there are regulations to be adhered to by the participants. Afterwards, all involved have a beer together.

During the raid by the Io Vivat fraternity from Leeuwarden on Amphitryon on Tuesday, things went slightly differently. Barbara Becking, chairperson of the Maastricht fraternity: "Io Vivat arrived with an enormous group of 125 people. Once they were inside, we could not keep them under control. Accord-

ing to the rules, they must heed the stewards, but that did not happen. Eventually we called the police."

The police cleared the bar and sent the students from Leeuwarden home by coach. Amphitryon wants to recoup the damages from Io Vivat and has frozen all contacts with the fraternity for a year.

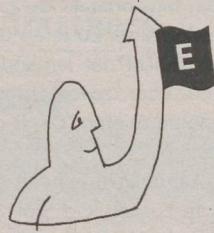
Marloes den Otter, board member of Io Vivat, regrets this. According to her, the raid did not really get out of hand, but there was certainly a misunderstanding about the rules. "One part of the tradition is to take home trophies, such as

fraternity attributes. We did indeed take these from the wall." She reckons that Amphitryon was especially shocked at the large number from Leeuwarden. Io Vivat will gladly compensate for the damage done to the bar. "It was never our intention to demolish property."

In the meantime, Amphitryon has just about had it with bar raids. A previous raid ended in a scuffle. Chairperson Becking: "This was the last bar raid. Apparently, mentality has changed and students no longer understand what it is all about: a fun, student tradition."

Good news for the Maastricht police, who according to their spokesperson are called out at least once a year for a bar raid that has got out of hand. Incidentally, it usually goes no further than us going there: "They are usually nursing their wounds by the time we arrive." No one has ever reported an assault or vandalism.

Marieke de Wit

PAGE SIX

One million guilder celebrations

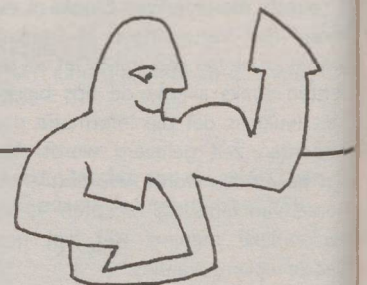
The 25th anniversary poster

The festivities to celebrate the 25th anniversary of the Universiteit Maastricht, will cost the university one million guilders. Last week, the Executive Board and studium generale presented the lustrum programme.

Most activities will take place during the week of 4 until 9 June. There will be various tents with theatre productions for adults and children on the premises at Tongersestraat 53. Admission to most activities is free. Citizens of Maastricht are also very welcome, says Dr. K. Ditrach, chairman of the Executive Board. The university wants to give something in return "for their hospitality and support over the past 25 years". A drawing has been made especially for the anniversary, showing personifications of the city and the university holding each other and dancing.

In addition, there are activities for former and present employees, former and present students and employees from the Limburg University Centre in Diepenbeek. The week will be concluded on 9 June with a concert by the Limburg band Rowwen Hèze on the Vrijthof.

During the foundation day celebrations on Friday 12 January, three honorary doctorates will be awarded, one of which will go to the founder of the problem-based learning system, professor H. Barrows. (MdW)

SPORT

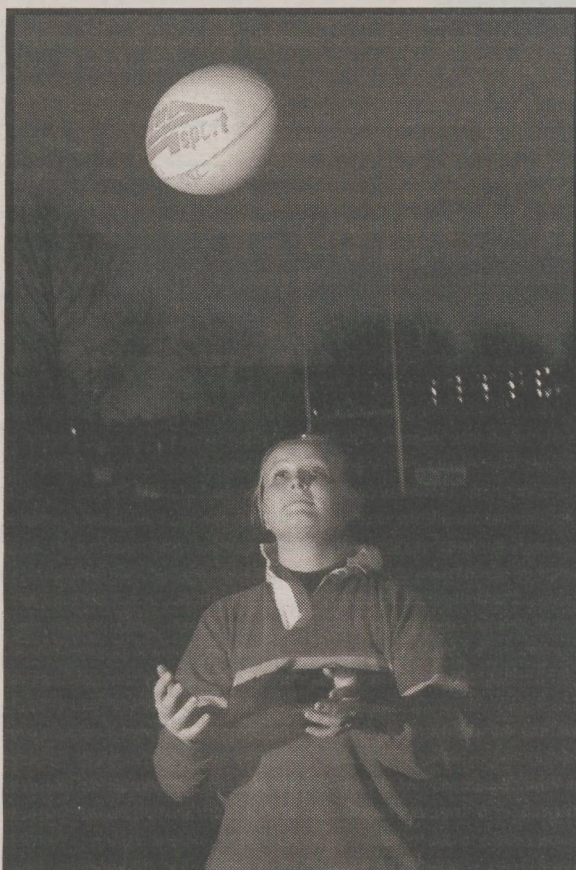
"Damesrugby is voor groot, dun, dik en lang"

Noortje Jansen (23) is zelf één meter achtenzeventig en weegt ongeveer zevenentachtig kilo. De vierdejaars studente geneeskunde speelt al vanaf haar eerste jaar rugby bij de Ma.R.Grieten, de Maastrichtse Rugby Grieten. "Er is een positie voor elk postuur."

Vooroordelen

'Als ik mensen vertel dat ik rugby, volgt er meestal een stilte. Ze verbazen zich erover dat er ook rugby voor vrouwen is, om even later te vragen of ik van die helmen en bescherming draag. Dat is dus American football. Vervolgens vertel ik dat de damescompetitie in Nederland vrij klein is: er zijn maar twaalf damesteams, waaronder zes universiteitsteams. Het is een echte studentensport.

In landen als Groot-Brittannië, Zuid-Afrika en Nieuw Zeeland is het damesrugby veel beter ontwikkeld dan bij ons. Vrouwen zeggen hier vaak dat het niets voor ze is. Ik leg dan altijd uit dat rugby voor groot, dun, dik en lang is."

Noortje Jansen zit vaak onder de blauwe plekken (foto Philip Driessen)

De charme

"Rugby is een teamsport bij uitstek: je moet blind op elkaar aan kunnen en elkaars fouten oplossen als er iets misgaat. Ik hou van de rugbymentaliteit: hard maar fair. Ze zeggen ook wel dat het een sport is voor heren, gespeeld door echte heren. Maar waarom zouden dat geen dames kunnen zijn? Je kunt je energie op een nette manier kwijt. Overtredingen worden zwaar door de scheids bestraft."

Risico's

"Vergeleken met mannen missen we agressiviteit en kracht. Dat compenseren we door techniek. Zonder goede techniek is ook de kans op blessures groter. Ik sta als voorwaartse in de tweede rij van de scrum, dat is als partijen schouder aan schouder dicht tegenover elkaar staan. De tweede rij zorgt ervoor dat de eerste rij niet naar achter kan komen. Er komt heel veel druk op je te staan. Zoveel zelfs dat als je geen goede techniek hebt, je je nek kan breken. Om de blessurekans te beperken, draag ik een band om mijn oren te beschermen, heb ik een beetje in, zitten mijn borsten strak opgeborgen in een sportbeha en draag ik scheen-

beschermers. Meestal zitten mijn benen na een wedstrijd onder de blauwe plekken, maar dat vond m'n ex erger dan ik."

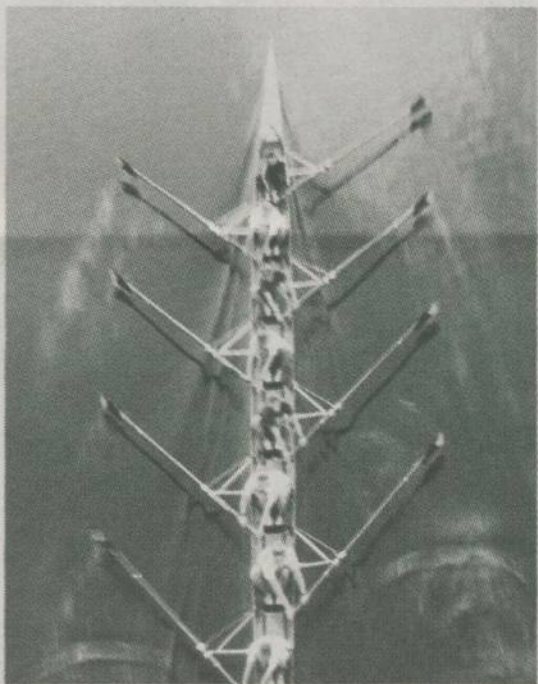
Training

"Met rugby gebruik je vrijwel al je spieren. We trainen één keer per week en doen dan ook fitnessoefeningen. Je krijgt er echt een mooier lichaam van. Zeker als je wat zwaarder bent: dan blubbert het tenminste allemaal niet meer zo."

Gezelligheid

"Na afloop zingen we samen met de tegenstander rugbyliedjes en drinken een biertje met degenen die we net hard getackeld hebben. We drinken wel minder dan de mannen hoor. Verder gaan we ook op tour naar het buitenland. Rugbyliedjes zijn internationaal: je zingt thuis dezelfde liedjes als na afloop van een wedstrijd tegen een team van Big Bottomed Girls van de Britse Royal Air Force."

Rutger Hondelink

Old training

New training

Get a new sense of direction at our visiting associate program

Drie maanden aan de slag in de dynamische consulting praktijk. Meewerken aan stevige, reële projecten. Met een team van ervaren consultants die je intensief zullen begeleiden. Ben je in de laatste fase van je studie, beschik je over een groot analytisch vermogen en ben je niet bang voor een paar spatjes, neem dan contact op met het BCG Recruiting Team, 035 - 5486800. Of kijk op www.bcg.nl THE BOSTON CONSULTING GROUP

Amsterdam Atlanta Auckland Bangkok Berlin Boston Brussels Budapest Buenos Aires Chicago Copenhagen Dallas Düsseldorf Frankfurt Hamburg Helsinki Hong Kong Jakarta Kuala Lumpur Lisbon London Los Angeles Madrid Melbourne Mexico City Milan Monterrey Moscow Mumbai Munich New York Oslo Paris San Francisco São Paulo Seoul Shanghai Singapore Stockholm Stuttgart Sydney Tokyo Toronto Vienna Warsaw Washington Zürich

Maastrichtse studenten over hun literaire ambities en dromen

De onverstoorbare van een nijlpaard

Student cultuurwetenschappen Lotte Asveld droomt van een carrière als schrijver van sciencefictionromans. Geneeskundestudent Huy Nguyen hoopt uiteindelijk zijn brood te kunnen verdienen als filmscriptschrijver. Zij zitten dan ook vaak achter hun bureau te ploeteren. Maar ook andere Maastrichtse studenten pakken regelmatig de pen, al zijn hun ambities wat minder hoog.

Ze hoeft er nog geen seconde over na te denken. Natuurlijk heeft de zesdejaars cultuurwetenschappen, Lotte Asveld (24), een groot voorbeeld. Zijn naam is Dan Simmons, een Amerikaanse schrijver van sciencefictionboeken als *The Hollow Man* en *Hyperion*. In de laatste roman speelt een monster, symbool voor verleiding, de hoofdrol. Hij krast kruisjes in lichamen van een bepaalde stam. De sfeer in deze verhalen spreekt haar aan. Ze leest en herleest Simmons en hoopt dat haar eerste boek straks net zo lekker leest als zijn werk en bovendien een beetje het bizarre en fantasievolle van de Amerikaan uitademt. Dan Simmons is niet haar enige inspiratiebron. "Als je sciencefiction schrijft kun je niet zonder wetenschap. Ik gebruik ontwikkelingen uit de biologische wetenschap, zoals de biotechnologie waar mijn eindscriptie over gaat, in mijn verhalen. Ik kan zo belangrijke toekomstvisies aan de kaak stellen. Ik hoop dat ik mensen kan wakker schudden, hen kan laten zien dat ze niet kritiekloos achter de wetenschap aan moeten rennen." Verder is haar eigen leven ook een bron waar ze uit put. "Als ik me kut voel drink ik een glas wijn, ook een joint of schrijf een gedicht. Ik gebruik mijn eigen ervaringen, of die

van vrienden." Lotte heeft al heel wat journalistieke stukken gepubliceerd, maar nog niets literairs. Al heeft ze wel al wat naar het blad *Elle* opgestuurd. Ook heeft ze al eens werk tijdens het literaire open podium voorgedragen en gedichten ingestuurd voor een wedstrijd. Ze heeft toen niets gewonnen, ze weet zelfs niet meer wie die wedstrijd organiseerde. Een schrijver wil ze zich dan ook zeker niet noemen: "Eerst publiceren. Je krijgt pas identiteit als schrijver als anderen je talent erkennen." Een opvatting die ze deelt met Renate Dorrestein, de auteur van onder andere *Het geheim van de Schrijver*. Wie publiceert, die bestaat, zegt ze in deze handleiding voor beginnende schrijvers. En alleen diegene die overloopt van talent, zo vervolgt ze, of een goed gevoel heeft voor commercieel succes of het uithoudingsvermogen en de onverstoorbare van een nijlpaard bezit zal zijn boek in de winkel zien verschijnen.

Dagboek

Dat iemand als Lotte Asveld graag met haar bundel in de etalage van een boekhandel wil liggen, kan ze zich best voorstellen. Maar haar eigen ambitie is een stuk bescheidener. De derdejaars gezondheidswetenschappen Nienja Brouwer (21) schrijft in haar dagboek om meer greep op haar eigen leven te krijgen. Ze houdt vooral reisdagboeken bij. Het eerste schreef ze in Oeganda waar ze drie jaar geleden zes maanden woonde. Elke avond pende ze zeker een uur. "Achteraf denk ik wel eens dat ik toen meer bezig was met schrijven dan met beleven."

Emotie

Waar Nienja haar eigen ervaringen voorop stelt, wil Bastien Clement, zesdejaars cultuurwetenschappen, juist niets van zijn emoties prijsgeven. Te

recht, betoogt dichter en literatuurcriticus Maarten Doorman. Eigen emoties zijn oninteressant voor lezers. Doorman: "Het gaat om het overbrengen daarvan, en voor ongeoeffende schrijvers is het makkelijker omdat met verzonden dingen te doen dan wanneer ze hun eigen zakdoek boven het papier uitwringen." Bastien schrijft liever gedichten over alledaagse dingen die hem verwonderen. Dat kunnen gesprekken tussen mensen zijn, of wetenschappelijke ontdekkingen. "Ik ben vaak geraakt door spontane uitspraken van mensen. Laast stond ik in de Albert Heijn toen een keurige man voor me hardop zei:

"we leven niet vrij want we hebben nooit vrijwillig geleefd." Dat vind ik echt poëzie. Vooral de reactie van menselijke daer met hun prei staan, is prachtig om te zien. Sommigen lijken aangehaald verrast, maar een groot deel haalt zijn neus op. Voor mij staat ie mand die zulke zinnen uitspreekt dicht bij de dingen. Sommige mensen omarmen op zo'n moment iemand, anderen maken een dansje, ik schrijf een gedichtje." Hij ziet net als schrijfster en juriste Rikke Holtmaat overeenkomsten tussen schrijven en wetenschap. Holtmaat zegt in het novembernummer van maandblad *Opzij* dat je voor beide ac-

tiviteiten "gedreven, en een nieuwsgierige terrier moet zijn". Bastien: "Als ik dicht dan ben ik ook bezig in een klein laboratorium waar je van alles kunt uitproberen. Wat gebeurt er als ik een ander woord kies, of het op een andere plaats zet. In een paar woorden kun je vaak hele complexe dingen vatten. Dichten is de sambal van onze taal." Hij leert veel van zijn vrienden. Ze komen regelmatig bij elkaar om over hun gedichten en dichters in het algemeen te spreken. Toekomstplannen? Bastien weet niet of het dichters meer moet worden dan een hobby. Soms draagt hij iets voor op open podia. Hij houdt dichters niet echt voordrachtskunst. "Als

mensen gedichten voordragen, laten ze vaak van die stiltes vallen en verheffen ze hun stem, ze geven hun poëtische blik op de werkelijkheid. Maar poëzie moet eigenlijk op straat liggen." Zo ook dit gedicht van hem:

*Hier is mijn woord
Maak er maar een zin van
-of iets zinnigs van-
het spreekt niet
het heeft enkel mijn mond gevuld*

Kafka
"Ik klooi maar wat aan", relativeert derdejaars internationale economie Stefan

Szepesi (21) zijn literaire uitstapjes. Hij heeft er wel eens over gedacht om een cursus op dit vlak te volgen. Maar de prijs weerhield hem. Nu doet hij alles op eigen houtje. Stefan bewerkt een verhaal van Kafka tot een monoloog die hij over een paar maanden zelf wil spelen. Hij ziet dit als een experiment waar hij veel tijd aan besteedt. Niet op vaste tijdstippen, maar tussen colleges door of 's nachts als hij een goede inval krijgt. Allereerst vertaalt hij de oorspronkelijke Duitse tekst in het Nederlands. De Engelse versie gebruikt hij als het Duits niet te volgen is. Vervolgens probeert hij het hele verhaal, dat draait om vier perso-

Geboden

1. Veel lezen en zoeken naar je grote voorbeeld, je grote liefde die je vervolgens weer niet moet kopiëren, vindt Maarten Doorman. Maar wees niet bang voor beïnvloeding, forceer je niet tot originaliteit. Beter een tijdje navolger van een goede dichter, dan een quasi originele zwamneus, meldt Wiel Kusters
2. Veel schrijven en proberen dit te publiceren. Maarten Doorman raadt echter aan om niet 'bovenaan te beginnen' met de Grote Roman bij de Beste Uitgeverij, maar bij het faculteitsblad, het zelfgemaakte tijdschrift, of het literaire tijdschrift. En voor de dichters in spe: denk niet te snel aan een boekuitgave, waarschuwt Wiel Kusters. De weg naar het dichterschap is een lange en trage.
3. Schrijf elke dag minimaal tien minuten iets in een apart schrift. Belangrijk is volgens schrijfdocente Jos Rosenboom dat je blijft schrijven, je hand moet blijven bewegen en laat je niet afleiden door taalconstructies of interpuncties. Het maakt niets uit waarover je schrijft. Begin met woorden als "Vandaag" of "Als ik uit het raam kijk". Lees vervolgens na een week of twee je stukjes door en omcirkel wat je opvalt. Op die manier ontdek je veel van jezelf en je intuïtieve geest.
4. Volg een schrijfcursus is de tip van schrijfdocente Rosenboom.
5. Schrijven is schrappen, zegt Thomas Verborgt. Haal al het overbodige meedogenloos weg: kill your darlings.
6. Bedenk dat half Nederland gedichten schrijft, maar slechts weinigen poëzie lezen. Kopers zijn er nog minder. Er zit niemand op je te wachten. Wiel Kusters weet dan ook niet of hij moet zeggen: houd goede moed

Verboden

1. Het omzetten van Diepdoorvoelde Gebeurtenissen uit het eigen leven tot Literatuur. Dit verbod geldt voor beginnende schrijvers. Eigen emoties zijn voor de lezer oninteressant, vindt Doorman. Het gaat om het overbrengen daarvan, en voor ongeoeffende schrijvers is het makkelijker om dat met verzonden dingen te doen dan wanneer zij de eigen zakdoek boven het papier uitwringen.
2. Gij zult geen clichés gebruiken. De vraag is natuurlijk, wanneer iets een cliché is. Hoe leer je dat? Vooral door het bovengenoemde gebod (lezen!) serieus te nemen. Mogen clichés nooit? Onzin, aldus Doorman, maar clichés zijn als je ze gebruikt een stijlmiddel waarvan je je bewust moet zijn - het gebruik moet functioneel zijn.
3. Rosenboom adviseert: trek je niets van anderen aan. "Wees eigenwijs."
4. Verval niet in ellenlange beschrijvingen van bijzaken, houd de rode draad in het hoofd.

Bronnen: Thomas Verborgt (docent bij 't Colofon, columnist van Tijdschrift Schrijven), Maarten Doorman (dichter en bijzondere hoogleraar literaire kritiek), Jos Rosenboom (schrijfdocent Kumulus), Wiel Kusters (dichter en hoogleraar letterkunde)

Literaire cursussen en activiteiten

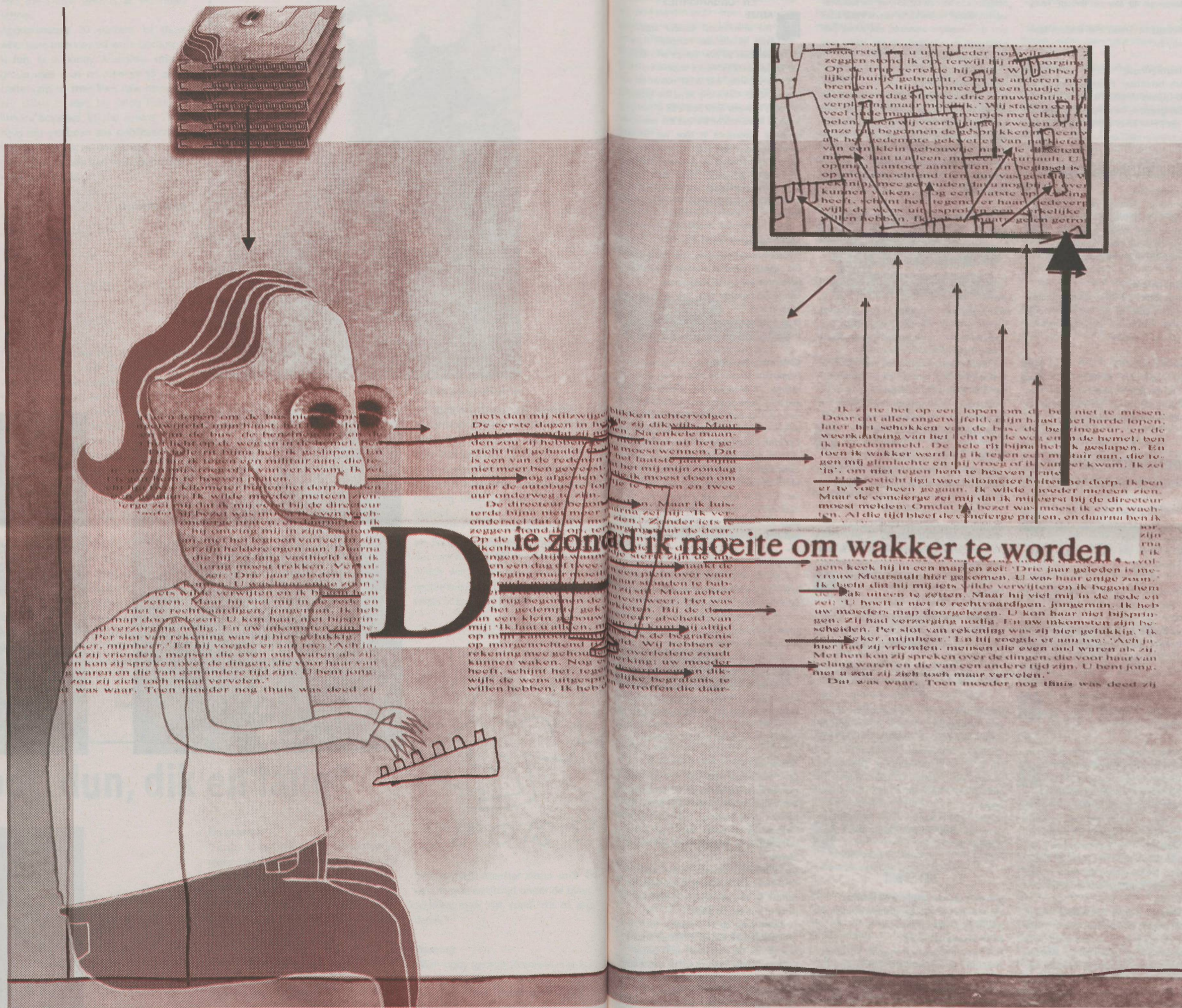
- Maastrichtse schrijversgenootschap Hieronymus: recent opgericht literair genootschap. Geïnteresseerden kunnen contact opnemen met Frederique van der Aa, 043-3639176 Hieronymus2000@hotmail.com
- Schrijversvakschool 't Colofon Maastricht: vierjarige opleiding tot schrijver en verschillende losse cursussen voor beginnende en gevorderde schrijvers en dichters. Lenculenstraat 33, Maastricht: 043-3219404
- Kumulus, cursussen literaria en korte verhalen. Herbenusstraat 89, Maastricht: 043-3505665
- De landelijke Stichting Schrijven heeft praktische informatie zoals adressen van uitgeverijen, literaire tijdschriften, schrijfcursussen en schrijfwedstrijden. Jaarlijks organiseert de Stichting Schrijven bovendien de Nederlandse Schrijfdag: een ontmoetingsplaats voor iedereen die van schrijven houdt. www.schrijven.org

nen, vanuit het perspectief van een van de personages te beschrijven. Uiteindelijk wil hij het geheel in mooie zinnen gieten. Een hele klus, maar hij heeft nog even de tijd, want de Van den Biggelaar monologwedstrijd is pas op 23 maart 2001.

Apostel Paulus

Twee jaar geleden is hij bekeerd tot het christendom en sinds die tijd is de apostel Paulus zijn grote voorbeeld. "De radicale manier waarop hij Gods woord brengt en zijn stijl spreken me erg aan", legt zesdejaars geneeskunde Huy Nguyen (26) uit. Samen met een vriend besteedt hij al zijn vrije tijd aan het schrijven van een filmscript. Via internet leert hij hoe je een goed film in elkaar moet zetten.

Het verhaal gaat over een jongeman die de leegte in zijn hart opvult met

Illustratie: Simone Golob

Winterland Maastricht ook leuk voor studenten

Gratis tangoes en disputerwedstrijd op de ijsbaan van het Vrijthof

Het is al van ver te zien: een zestig meter hoog en verlicht reuzenrad op het Vrijthof. Maar er is meer: een ijsbaan compleet met *glühwein*-stalletjes, carrousel, een ouderwets spiegelpaleis en café. Tot en met zeven januari is het plein omgetoverd tot *Winterland Maastricht*. En dat terwijl het ruim tien graden boven nul is.

en de ontwikkeling van Maastricht als stad, door de eeuwen heen. Maar ook klassieke lunchconcerten door (afgestudeerde) conservatoriumstudenten, waaronder een pianiste uit Rusland. Verder zijn er inlooplessen Argentijnse tango, Braziliaanse samba optredens en Duitse *Stimmung*. Teveel om op te noemen. De meeste activiteiten zijn gratis toegankelijk.

Ook regionale artiesten beklimmen het podium van het spiegelpaleis. Zo verzorgt de Stichting Popmuziek Limburg

twee avonden en zijn de Zingende Potsvrowwe uit Maastricht van de partij. Komende zondag wordt een soort Tussen Kunst en Kitsch georganiseerd waarbij elf antiquairs voor een knaak hun oordeel geven over bijvoorbeeld die mooie vaas van de rommelmarkt.

"We hebben vijfhonderd paar schaatsen in verhuur", vertelt Eddy de Grote van gelegenheids-café Winterland. "En daar wordt flink gebruik van gemaakt. Ik heb dranghekken moeten bestellen om de drukte bij de verhuurbalie in

goede banen te leiden. Verder bestier ik een kroeg pal naast de ijsbaan, alleen wordt daar geen *house* gedraaid. Dat past niet bij de sfeer."

De Grote zegt dat de faciliteiten in vergelijking met vorig jaar behoorlijk zijn uitgebreid. De ijsvloer is bijvoorbeeld eenderde groter. Schaatsen op noren is desondanks niet toegestaan. Voor 5 gulden kunnen mensen ijshockeyschaatsen huren. Twee uur schaatsen kost 7,50 gulden. Handig om te weten is dat de schaatsbeurten beginnen op de oneven uren en lopen van negen uur 's ochtends tot elf uur 's avonds.

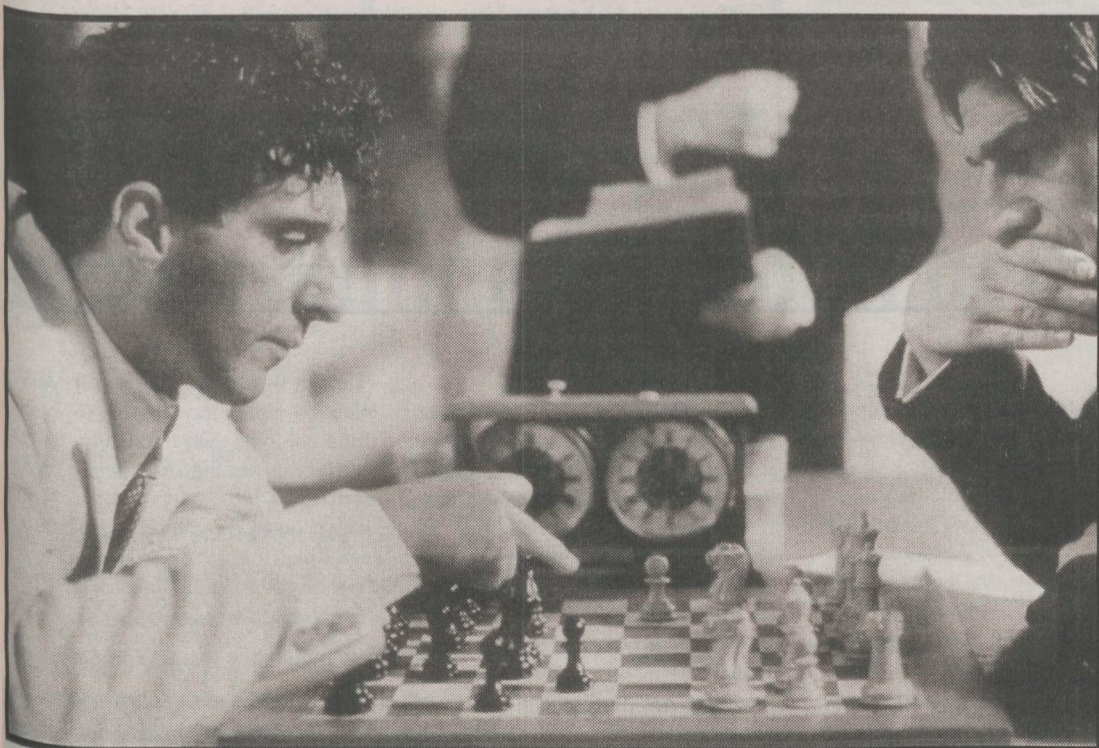
Ook het café nam in omvang toe. "Vorig jaar zaten er zat studenten. Nu heb ik er nog niet zoveel gezien, maar dat komt omdat de uitgaansavonden van studenten nog moeten komen. Bovendien zijn er volgende week tentamens. Om nog meer studenten te trekken dan vorig jaar, ben ik van plan om aanstaande maandagavond een soort ploegenach-tervolgving voor disputeren op de schaatsbaan te organiseren." (RH)

Activiteiten in het spiegelpaleis (achter de schaatsbaan). Observant aanraders:

15 dec.	19.00 uur: Stichting Popmuziek Limburg presenteert twee bands
16 dec.	13.00 uur: lunchpauzeconcert door pianiste A. Safonova
17 dec.	12.30 uur: 'Antiek of niet?', taxatie door antiquairs 18.30 uur: optreden van de Zingende Potsvrowwe
18 dec.	19.30 uur: lezing 'De stadsontwikkeling van Maastricht door de eeuwen heen'. 21.00 uur: ploegenachtervolgving voor disputeren op de ijsbaan
27 dec.	19.30 uur: lezing over de Servaasbrug
30 dec.	19.40 uur: Duitse <i>Stimmung</i>
06 jan.	15.00 uur: gratis proeflessen Argentijnse tango
07 jan.	0.00 uur: 'Brasil in Mestreech', samba en orkest

"We hebben geprobeerd voor iedere doelgroep wat te organiseren", zegt Kitty Nuyts van stichting Winterland Maastricht, terwijl ze richting een tafeltje in het spiegelpaleis loopt. "Dus ook voor studenten en medewerkers van de universiteit." Ze schenkt twee koppen warme chocolademelk in en pakt het culturele programma erbij. "Zo hebben we een aantal lezingen over bijvoorbeeld de oude brug over de Maas

Liefde voor een wereldvreemd genie

The Luzhin Defence (foto Cineerve)

★★

Vijf jaar geleden won Marleen Gorris een Oscar voor haar film *Antonia*. De eigenzinnige regisseur maakte daarmee een indrukwekkend eerlijk drama. Nog steeds trekt haar naam publiek, ook na het minder hoog gewaardeerde *Mrs. Dalloway*. Nu is er *The Luzhin Defence*, naar het gelijknamige boek van de Russische schrijver Nabokov. Een dege-lijke film, schilderachtig, dramatisch. Maar nooit spannend.

Als kind speelt de Russische schaker Alexander Luzhin (John Turturro) al grootheden van het bord. Hij reist heel Europa door en belandt in 1929 in Italië voor het wereldkampioenschap. Het schaken heeft een zonderlinge figuur van hem gemaakt. Hij leeft volledig voor het spel, de rest doet er niet toe.

Voeg daarbij zijn vreemde uitroepen, rare loopjes en het eerste oordeel is duidelijk: geniaal maar gestoord. Dat de mooie Natalia (Emily Watson) iets in hem ziet ligt dan ook niet voor de hand.

Toch is het zo: de schaker is precies de man die ze zoekt. Niet charmant en vermogend als de huwelijkskandidaten die haar moeder voorstelt, maar wél oprecht. Hun verhouding is goed voor de liefde, maar slecht voor het schaken: vanaf dat moment gaat het mis met Luzhin.

Hoewel er veel geschaakt wordt in de film, is dat spel niet het belangrijkste. Het draait uiteindelijk om de liefde tussen de twee en de daar bijbehorende ontduoing van de gekke schaker.

Jammer genoeg komt het drama dat hierbij hoort niet altijd even goed uit de verf. Zo is de afwisseling van bed-

scènes met schaakmomenten aardig gevonden, maar eerder komisch dan serieus. Ook doet Gorris de film tekort door de wel érg aangedikte flashbacks naar de jeugd van Luzhin. Dat het 'kille moeder, strenge vader'-idee belangrijk in zijn leven is, spreekt voor zich. Daar hoeft dus niet steeds op terug te worden gekomen.

Wel positief is de omgeving waarin zich dit alles afspeelt, die is sprookjesachtig. Ook het gedurfde einde mag er zijn, maar dat komt veel te laat: de rest van de film ontbeert die gedurfdheid.

Trouw noemt *The Luzhin Defence* 'te ingehouden', maar roemt de mooie sfeer en - terecht - Watsons indrukwekkende spel. *De Volkskrant* mist iets: "(...) een beetje meer leven, een beetje meer gekte in dat zo vlekkeloos verbeelde verhaal."

Roel Willems

Absurde bezoeken aan het hoofd van een filmster

★★★★

De film *Being John Malkovich*. Tja ...

Het is niet eenvoudig deze absurde film in woorden te vatten. Laat staan een allesomvattende samenvatting te geven, die tegelijkertijd niets te véél zegt. Een nobele poging dan maar.

De niet succesvolle poppenspeler Craig Schwartz (John Cusack) gaat uit geldgebrek werken bij een archivaris. Daar ontdekt hij een ingang tot het hoofd van John Malkovich (gespeeld door John Malkovich, bekend van onder meer *Con Air* en *Dangerous Liaisons*). Deze poort geeft hem de mogelijkheid vijftien minuten lang achter de ogen van de filmster mee te kijken in diens leven.

Craigs vrouw Lotte (Cameron Diaz), een slobberige dierenliefhebster, gaat vervolgens ook op bezoek in het hoofd van Malkovich. Hierop neemt de film talloze onnavolgbare wendingen, waarin ook Craigs baas Lester, zijn collega Maxine en John Malkovich zélf een grote rol spelen.

Being John Malkovich is de debuutfilm van regisseur Spike Jonze. Jonze maakte voorheen veelbesproken videoclips voor onder meer diskjockey Fatboy Slim en de band Beastie Boys. Daarnaast maakte hij reclamespots voor Coca Cola en Nike. Het bizarre script is van de hand van Charlie Kaufman.

De kracht van de grap zit naar verluidt in de herhaling. In *Being John Malkovich* is dat zeker het geval. Zo bevindt het kantoor van archivaris Lester zich op verdieping 7,5 van een kantoorgebouw in Manhattan, waar de plafonds erg

UM-ers op de planken

Prof. Arnaud Arntz bespeelt de baroktrombone en dr. Johan Vlaeyen de gamba. Dr. Merel Kindt en drs. Guus Smeets zingen, respectievelijk sopraan en bariton.

Wie, kortom, een aantal UM-ers van het departement medische, klinische, en experimentele psychologie van hun muzikale kant wil zien, kan zaterdag 16 december terecht in de Onze Lieve Vrouwenbasiliek. Daar speelt dan het Schütz-Monteverdi Consort Maastricht. Het consort is in 1998 opgericht door Arntz en Smeets, in eerste instantie als gelegenheidsformatie voor tijdens het kerstdiner. Inmiddels is de groep uitgebreid tot ongeveer twintig mensen en verzorgt een aantal keer per jaar een optreden.

Het ensemble speelt muziek uit de renaissance en vroeg-barok en gebruikt daarvoor kopieën van authentieke instrumenten uit die tijd. Niet alleen de baroktrombone en de gamba (soort cello), maar ook bijvoorbeeld de dulciana (soort fagot) en de theorbe (soort gitaar).

Het Landgraaf Vocaal Ensemble werkt mee aan het concert in de OLV-Basiliek. Op het programma staan onder meer Magnificats (gebeden op muziek) van de componisten Gabrieli, Willaert en Schütz en een Weinachtshistorium (kerstverhaal op muziek) van Schütz. Het optreden begint om 20.30 uur. Kaarten kosten 15 gulden. (Mdw)

laag zijn. Daarom moeten de werknemers zich gebukt bewegen. De hele film lang. En ook de val in de berm van een *highway* na elk verblijf in Malkovich' hoofd wordt heerlijk uitgemolken. De film stipt onmiskenbaar een aantal maatschappelijke thema's aan. Bijvoorbeeld de obsessie voor beroemdheden, aldus *de Volkskrant*. Maar gelukkig blijft het bij aanstippen. Géén opgeheven vinger, wél een ontspannen verteltrant. Raak zijn vooral de personages. Zoals Lotte, die meer van haar leguaan en getraumatiseerde chimpansee lijkt te houden dan van Craig. Of Maxine, die iedereen geraffineerd manipuleert. Maar vooral Craig, die uiteindelijk steeds een *loser* blijkt.

De film heeft een lekker hoog tempo. Nergens gaat het verhaal vervelen, nergens zakt de aandacht weg. In al zijn originaliteit en met al zijn ideeën is *Being John Malkovich* een inspirerende film. Het wachten is op meer van Jonze en Kaufman.

Frank van Hoorn

De filmsterren van Observant

- ★ = slecht
- ★★ = matig
- ★★★ = goed
- ★★★★ = erg goed
- ★★★★★ = perfect

